EUROPAPARLAMENTET

2004 *2009*

Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling

2007/0094(COD)

25.6.2008

YTTRANDE

från utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling

till utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

över förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om påföljder för arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU
(KOM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD))

Föredragande: Giuseppe Castiglione

PA_Legam

KORTFATTAD MOTIVERING

Föredraganden välkomnar detta förslag till direktiv och ställer sig helt bakom förslagets syfte. Införandet av åtgärder och sanktioner, även av straffrättslig art, som avskräcker arbetsgivare från att anställa medborgare som vistas olagligt i EU är inte bara ett led i kampen mot illegal invandring utan också ett sätt att garantera rättvisa konkurrensvillkor på marknaden och indirekt befästa varje arbetstagares rätt till värdiga och anständiga arbetsvillkor.

Jordbrukssektorn är en av de viktigaste arbetsmarknaderna för illegala invandrare. De tillgodoser en efterfrågan på arbetskraft, i regel säsongsbetonad, för sådana arbetsuppgifter som europiska medborgare inte vill ha (t.ex. tomatplockning i Italien). Användningen av arbetskraft från tredjeländer inom jordbruket kännetecknas alltså av korta eller mycket korta anställningar med hög intensitet (många korta anställningar på samma företag).

Med tanke på att det är så många anställda som vistas olagligt i EU och att anställningarna är så korta, anser föredraganden att det bör göras en del ändringar av Europeiska kommissionens förslag, utöver vissa allmänna ändringar, som i huvudsak syftar till att undvika onödig byråkrati för arbetsgivarna.

Föredraganden stöder principen att arbetsgivaren måste betala innestående lön, sociala avgifter och skatter till arbetstagaren. Ett system med automatisk utbetalning av innestående ersättningar, som kommissionen föreslår, skulle dock innebära att illegala invandrare och arbetstagare som är EU-medborgare behandlas olika, vilket inte anses motiverat. Det finns ingen anledning till att de skyldigheter som följer av anställningsförhållandet när det gäller illegal arbetskraft ska regleras av andra bestämmelser än arbetsrätten. Enligt arbetsrätten gäller den allmänna principen om käranden, som innebär att det åligger arbetstagaren att genom att väcka talan vid domstol få det belopp som tillkommer honom eller henne fastställt.

På samma sätt kan bestämmelsen om presumtion om ett arbetsförhållande på minst sex månader innebära en omotiverad särbehandling jämfört med EU-medborgare som jobbar svart. Med en sådan presumtion blir arbetsgivaren skyldig att visa att den faktiska anställningen varat mindre än ett halvår. Det handlar om en mycket besvärlig motbevisning för arbetsgivaren (det är lättare att visa att något har hänt än att det inte har hänt), och innebär en extra pålaga som är helt oproportionerlig, med tanke på att en anställning inom jordbrukssektorn i genomsnitt varar cirka 40 dagar. Bestämmelsen om presumtion skulle också kunna ha den motsatta effekten att uppmuntra tredjelandsmedborgare till illegal invandring, eftersom de kan lockas av möjligheten att få lön för minst sex månader även om de bara arbetar några få dagar.

Slutligen, när det gäller förbudsåtgärderna, anser föredraganden det nödvändigt att ge medlemsstaterna större handlingsutrymme, så att de bättre kan ta hänsyn till de olika sektorernas särskilda förhållanden och vilka sociala konsekvenser sådana åtgärder kan få.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling uppmanar utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor att som ansvarigt utskott infoga följande ändringsförslag i sitt betänkande:

Ändringsförslag 1

Förslag till direktiv
Skäl 4

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(4) Bestämmelserna bör inte omfatta tredjelandsmedborgare som inte vistas olagligt i EU. Direktivet bör således inte gälla för tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till EU-medborgare och som utövar sin rätt till fri rörlighet i gemenskapen, och inte heller för personer som enligt avtal mellan gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och det land i vilket de är medborgare, å andra sidan, har samma rätt till fri rörlighet som EU-medborgare. Direktivet bör dessutom inte gälla för tredjelandsmedborgare som befinner sig i en situation som omfattas av gemenskapsrätten, t.ex. tredjelandsmedborgare som är lagenligt anställda i en annan medlemsstat och som av en tjänsteleverantör utstationerats i en annan medlemsstat i samband med tillhandahållande av tjänster.	(4) Bestämmelserna bör inte omfatta tredjelandsmedborgare som inte vistas olagligt i EU. Direktivet bör således inte gälla för tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till EU-medborgare och som utövar sin rätt till fri rörlighet i gemenskapen, och inte heller för personer som enligt avtal mellan gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och det land i vilket de är medborgare, å andra sidan, har samma rätt till fri rörlighet som EU-medborgare. Direktivet bör dessutom inte gälla för tredjelandsmedborgare som befinner sig i en situation som omfattas av gemenskapsrätten, t.ex. tredjelandsmedborgare som är lagenligt anställda i en annan medlemsstat och som av en tjänsteleverantör utstationerats i en annan medlemsstat i samband med tillhandahållande av tjänster ***eller personer som omfattas av asylåtgärder eller har flyktingstatus***.

Ändringsförslag 2

Förslag till direktiv
Skäl 8a (nytt)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	(8a) För att detta direktiv ska få avsedd verkan bör arbetsgivaren betala tillbaka eventuell otillbörlig vinst som uppstått

	genom den olagliga anställningen av tredjelandsmedborgare. Den innestående lönen och andra arbetsrelaterade förmåner som ska betalas ut bör därför motsvara det belopp som jämförbara lagligt anställda arbetstagare skulle ha fått.

Ändringsförslag 3

Förslag till direktiv
Skäl 13

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(13) Med tanke på den allmänna förekomsten av underentreprenader inom vissa berörda sektorer är det nödvändigt att se till att alla företag i en kedja av underentreprenörer hålls solidariskt ansvariga för ekonomiska påföljder gentemot en arbetsgivare i slutet av kedjan som anställer tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU.	(13) Med tanke på den allmänna förekomsten av underentreprenader inom vissa berörda sektorer är det nödvändigt att se till att alla företag i en kedja av underentreprenörer hålls solidariskt ansvariga för ekonomiska påföljder gentemot en arbetsgivare i slutet av kedjan som anställer tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU***, förutsatt att det kan bevisas att de inte handlat i god tro och att de kände till att arbetsgivaren i slutet av kedjan upprättat olagliga anställningskontrakt***.

Motivering

Man bör bevara presumtionen om oskyldighet.

Ändringsförslag 4

Förslag till direktiv
Skäl 18

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
(18) För underlätta efterlevnaden behövs det effektiva system genom vilka tredjelandsmedborgarna kan inge klagomål direkt eller genom utsedda tredje parter såsom fackföreningar och andra organisationer. De utsedda tredje parterna	(18) För underlätta efterlevnaden behövs det effektiva system genom vilka tredjelandsmedborgarna kan inge klagomål direkt eller genom utsedda tredje parter såsom fackföreningar och andra organisationer. De utsedda tredje parterna

bör när de bistår tredjelandsmedborgaren med att inge klagomål skyddas mot eventuella påföljder enligt regler som förbjuder hjälp till otillåten bosättning.

bör när de bistår tredjelandsmedborgaren med att inge klagomål skyddas mot eventuella påföljder enligt regler som förbjuder hjälp till otillåten bosättning. ***Man bör främja den medlarroll som innehas av branschorganisationer med stor lokal närvaro.***

Motivering

Detta skulle gälla lantbruksorganisationerna som, tack vara sina löpande kontakter med alla inblandade parter, kan vara till stor hjälp vid konfliktlösning.

Ändringsförslag 5

Förslag till direktiv
Artikel 4 – punkt 2

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
2. Medlemsstaterna skall förplikta arbetsgivare som handlar inom ramen för affärsverksamhet eller som är juridiska personer att senast inom en vecka underrätta de behöriga myndigheter som utsetts av medlemsstaterna om såväl början som slutet av tredjelandsmedborgares anställning.	2. Medlemsstaterna skall förplikta arbetsgivare som handlar inom ramen för affärsverksamhet eller som är juridiska personer att senast inom en vecka underrätta de behöriga myndigheter som utsetts av medlemsstaterna om såväl början som slutet av tredjelandsmedborgares anställning. ***Om arbetsgivaren enligt nationella bestämmelser redan är skyldig att informera den behöriga myndigheten om att ett anställningsförhållande har inletts och/eller om omständigheter som följer av anställningen, ska skyldigheten att informera om en tredjelandsmedborgares anställning fullgöras hos samma myndighet.***

Ändringsförslag 6

Förslag till direktiv
Artikel 4 – punkt 2a (ny)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	2a. Medlemsstaterna ska under alla omständigheter anta de åtgärder som

	krävs för att säkerställa ett ändamålsenligt samarbete och informationsutbyte mellan de olika berörda nationella myndigheterna.

Ändringsförslag 7

Förslag till direktiv
Artikel 6 – punkt 1

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
1. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att överträdelser av artikel 3 bestraffas med effektiva, väl avvägda och avskräckande påföljder för arbetsgivaren.	1. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att överträdelser av artikel 3***, för vilka arbetsgivare i enlighet med artikel 5 hålls ansvariga,*** bestraffas med effektiva, väl avvägda och avskräckande påföljder för arbetsgivaren.

Ändringsförslag 8

Förslag till direktiv
Artikel 6 – punkt 2 – led b

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
b) kostnaderna för varje olagligt anställd tredjelandsmedborgares återvändande i de fall där förfaranden för återvändande tillämpas.	***utgår***

Ändringsförslag 9

Förslag till direktiv
Artikel 7 – punkt 2 – led a

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
a) införa ***system för att sörja för att de nödvändiga förfarandena för*** utbetalning av innestående lön ***sätts igång automatiskt utan att tredjelandsmedborgaren behöver inge någon begäran***,	a) införa ***de åtgärder som krävs för att den arbetstagare som vistas olagligt i landet ska kunna begära*** utbetalning av innestående lön***, i enlighet med de nationella förfarandena för detta***,

Ändringsförslag 10

Förslag till direktiv
Artikel 7 – punkt 2 – led b

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
b) fastställa att det skall föreligga presumtion om ett arbetsförhållande på minst sex månader, såvida arbetsgivaren inte kan motbevisa detta.	***utgår***

Ändringsförslag 11

Förslag till direktiv
Artikel 7 – punkt 4

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
4. När det gäller brott enligt artikel 10.1 c skall medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att se till att ett eventuellt beslut om återvändande inte verkställs förrän tredjelandsmedborgaren har erhållit eventuell efterbetalning av lön enligt punkt 1 a.	***utgår***

Ändringsförslag 12

Förslag till direktiv
Artikel 8 – inledningen

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att se till att en arbetsgivare som handlar inom ramen för affärsverksamhet också ***i lämpliga fall kan*** omfattas av följande åtgärder:	Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att se till att en arbetsgivare som handlar inom ramen för affärsverksamhet också***, i allvarligare eller särskilt allvarliga fall, ska kunna*** omfattas av ***minst en av*** följande åtgärder:

Ändringsförslag 13

Förslag till direktiv
Artikel 8 – led c

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
c) Återbetalning av offentliga förmåner, stöd eller bidrag, bl.a. EU-bidrag som förvaltas av medlemsstaterna, som arbetsgivaren har beviljats under ***de tolv månaderna före*** den olagliga anställningen.	c) Återbetalning av offentliga förmåner, stöd eller bidrag, bl.a. EU-bidrag som förvaltas av medlemsstaterna, som arbetsgivaren har beviljats under den olagliga anställningen. ***Om det inte går att fastställa hur länge den olagliga anställningen faktiskt har pågått, ska ett arbetsförhållande anses ha varat minst tre månader.***

Motivering

En tid på tolv månader är alltför lång. Den skulle medföra oskäliga belastningar och därmed strida mot proportionalitetsprincipen.

Ändringsförslag 14

Förslag till direktiv
Artikel 14 – punkt 2

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
2. Medlemsstaterna skall inte döma de utsedda tredje parter som bistår tredjelandsmedborgare med att inge klagomål till påföljd för hjälp till otillåten bosättning.	2. Medlemsstaterna skall inte döma de utsedda tredje parter som bistår tredjelandsmedborgare med att inge klagomål till påföljd för hjälp till otillåten bosättning***, i synnerhet inte de olika branschorganisationerna***.

Motivering

Detta skulle gälla lantbruksorganisationerna som, tack vara sina löpande kontakter med alla inblandade parter, kan vara till stor hjälp vid konfliktlösning.

Ändringsförslag 15

Förslag till direktiv
Artikel 15 – punkt 2

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
2. Urvalet av de företag som skall inspekteras ***skall göras*** på grundval av en riskbedömning som skall utföras av de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna; hänsyn ***skall*** därvid tas till faktorer såsom den sektor inom vilken ett företag är verksamt och tidigare förekomst av överträdelser.	2. ***Om*** urvalet av de företag som skall inspekteras ***görs*** på grundval av en riskbedömning som skall utföras av de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna ***och*** hänsyn därvid tas till faktorer såsom den sektor inom vilken ett företag är verksamt och tidigare förekomst av överträdelser***, kan medlemsstaterna få avvika från skyldigheten enligt punkt 1 efter att ha underrättat kommissionen om detta***.

Ändringsförslag 16

Förslag till direktiv
Artikel 15a (ny)

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
	Artikel 15a
	Bevarande av skyddsnivån
	Ingenting i detta direktiv får utgöra skäl för att inskränka det skydd som redan finns för utsatta tredjelandsmedborgare i medlemsstaterna på de områden som omfattas av direktivet.

Ändringsförslag 17

Förslag till direktiv
Artikel 16 – stycke 1

Kommissionens förslag	*Ändringsförslag*
Senast [tre år efter den dag som avses i artikel 17] och vart tredje år därefter skall medlemsstaterna till kommissionen överlämna uppgifter om genomförandet av	Senast [tre år efter den dag som avses i artikel 17] och vart tredje år därefter skall medlemsstaterna till kommissionen överlämna uppgifter om genomförandet av

detta direktiv i form av en rapport som skall omfatta siffror och resultat från de inspektioner som utförts enligt artikel 15 samt noggranna uppgifter om de åtgärder som vidtagits enligt artikel 8.

detta direktiv i form av en rapport som skall omfatta siffror och resultat från de inspektioner som utförts enligt artikel 15 samt noggranna uppgifter om de åtgärder som vidtagits enligt artikel 8 ***eller artikel 13***.

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Sanktioner mot personer som anställer tredjelandsmedborgare utan uppehållstillstånd
Referensnummer	KOM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD)
Ansvarigt utskott	LIBE
Yttrande Tillkännagivande i kammaren	AGRI 27.9.2007
Föredragande av yttrande Utnämning	Giuseppe Castiglione 8.10.2007
Behandling i utskott	25.6.2008
Antagande	25.6.2008
Slutomröstning: resultat	+: 34 –: 1 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Vincenzo Aita, Bernadette Bourzai, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Albert Deß, Gintaras Didžiokas, Michl Ebner, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Esther Herranz García, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Stéphane Le Foll, James Nicholson, Neil Parish, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Alyn Smith, Petya Stavreva, Witold Tomczak, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapałowski
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Katerina Batzeli, Ilda Figueiredo, Wiesław Stefan Kuc, Astrid Lulling, Maria Petre, Brian Simpson
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 178.2)	Paulo Casaca